

Stens julnötter

Här är en samling konstkluringar i natursten, från spridda decennier och platser. Vi undrar vad verken och konstnärerna heter. Knäcker du alla tio? Om inte hittar du facit på sid 49. Lycka till!

TEXT **KARIN NYMAN** FOTO **JUAN MARTINEZ & KARIN NYMAN** ILLUSTRATION **ISTOCK**

1 Den här lilla damen helt i granit har haft sin väska packad för resa sedan 1973, då skulpturen kom på plats vid Tessinparken i Stockholm. Skulpturen är döpt efter det namn ett statligt sanktionerat stöd fick i folkmun. Stödet fanns 1946-79 för att utarbetade hemmafruar skulle kunna få vila upp sig på semesterhem.

Titel:

Konstnär:

FOTO: KAI MARKLIN

2 Granitskulpturen på bilden finns i Varberg, en svensk stad med stark koppling till stenindustrin. Eller som det står på plaketten: "Ingen annan industrinäring har haft så stor betydelse för stadens utveckling som stenindustrin." Här bröts en speciell bergart (charnockit/Varbergsganit) fram till 1950-talet, då brytningen lades ner efter ungefär hundra år. Konstnären har i skulpturen från 1992 återgett de viktigaste momenten i stenhuggerihantverket: klyvning, krysshamring, polering och finhuggnig. (Bilden visar inte hela verket.)

Titel:

Konstnär:

3 Här ser du ett verk av en konstnär som jobbade mycket med svensk diabas. Hen föddes 1930 i en helt annan världsdelen men bodde och jobbade i Sverige under flera decennier. Offentliga verk av X finns i en rad svenska städer, bland annat Umeå, Älmhult, Göteborg och Linköping. Men det här, från 2001, finns i Kalmar. Konstnären dog 2019, och var då bosatt i Nederländerna.

Titel:

Konstnär:

4 Om du någon gång promenerat runt Djurgården i Stockholm har du kanske lagt märke till denna kvinnofigur i granit. Hon är från 1965, men kom till Djurgården genom en donation i mitten av 1990-talet. Där står hon nu mellan Blockhusudden och Täckasudden, och möjligen är hon lite mindre välkänd än sin antika namn (nästan intill i alla fall) i vit marmor som finns på Louvren.

Titel:

Konstnär:

5

Kungen är mördad. Drottningen sörjer. Illdådaren är ännu kvar på scenen. Publiken är trollbunden och sufflören redo i sin lucka. Den tio ton tunga teateruppsättningen i kalksten ("Gotlandsmarmor") har iscensatts av en svensk konstnär och spelas nonstop i Helsingborg sedan 1978.

Titel: _____

Konstnär: _____

6

Denna huvudsak är huggen i diabas, cirka 800 kilo tung och runt en meter hög. Skulpturen kom på plats 2008. Den står i en svensk stad och är huggen av en svensk konstnär, som faktiskt fick ge sitt verk en liten ansiktslyftning för fem år sedan då det skadades i samband med en flytt. (I vilken stad skulpturen finns säger vi inte, för då får ni nästan halva titeln.)

Titel: _____

Konstnär: _____

7

Den här skulpturen i röd granit tänkte sig konstnären skulle vara en av tio massiva figurer längs Stockholms kajer. Men få om någon nappade på idén, och den här figuren är den enda som kom på plats. Han skapades 1913 men fick sin nuvarande plats först 1930.

Titel: _____

Konstnär: _____

8

Vid Stora torp i Örgryte i Göteborg finns den här skulpturen i skånsk diabas. Konstnären har gjort flera liknande offentliga verk. Hen arbetar gärna i diabas, och stiliserade mänskliga figurer är återkommande motiv.

Titel: _____

Konstnär: _____

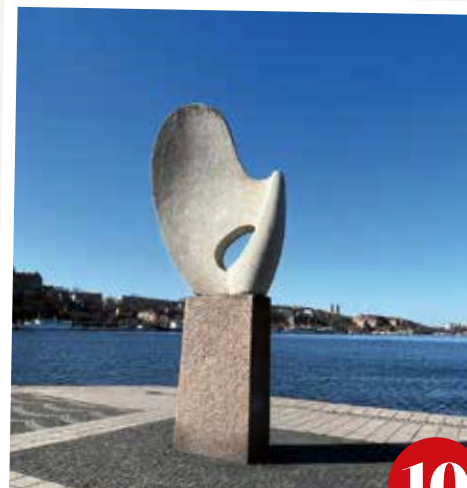

9

Här är ett relativt nytt stenkonstverk. Det invigdes i september 2021 och är ett monument över arbetarförfattaren Maria Sandel. Minnesstenen av grårosa granit har reliefer som visar scener ur hennes böcker, och i nedre vänstra hörnet finns ett porträtt av Maria Sandel själv. En svensk konstnär har skapat minnesstenen på uppdrag av Maria Sandel-sällskapet, som i sin tur har skänkt det till Stockholms stad.

Titel: _____

Konstnär: _____

10

På Riddarholmen i Stockholm finns denna abstrakta skulptur, rest 1966. Den är i granit, på en sockel av granit. Verket är inspirerat av en snäckla konstnären hittade på en ö i Egeiska havet, men bär också drag av ett välfyllt segel. Ursprungsblocket som skulpturen högs ur vägde 16 ton.

Titel: _____

Konstnär: _____